

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/70/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123350755
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Matúš Staríček
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:6123350755.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu: Mgr. Matúš Staríček a sudcov: JUDr. Ľuboslava Vanková a Mgr. Jozef Mačej, v spore žalobcu: A. B., nar. X.X.XXXX, trvale bytom C. XXXX/X, D. A., zastúpený: JUDr. Ema Zacharová, advokát s.r.o., IČO: 47 237 023, so sídlom Forgáčova bašta č. 7, Nové Zámky, proti žalovanej: A. E., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom F. G. XXXX/X, H., zastúpená: JUDr. Roman Hojer s.r.o. advokátska kancelária, IČO: 50 708 953, so sídlom Šustekova 51, Bratislava, o zaplatenie 17.000 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 27C/46/2023-79 zo dňa 17.1.2024, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

II. Žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 17.000 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 17.000 eur od 1.12.2022 do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a výrokom II. rozhodol, že žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne § 517 ods. 2, § 657, § 658 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka a § 150 ods. 1 a 2, § 151 ods. 1 a 2, § 153 ods. 1 až 3, § 185 ods. 1, § 191 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. Vecne rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa žalobou doručanou Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 30.6.2023, postúpenou Okresnému súdu Dunajská Streda dňa 6.10.2023 domáhal zaplatenia istiny 17.000 eur s príslušenstvom. Žalobca v žalobe tvrdil, že so žalovanou uzatvoril dňa 16.11.2022 zmluvu o pôžičke, na základe ktorej pri podpise zmluvy poskytol žalovanej pôžičku v sume 17.000 eur v hotovosti. Dohodli sa, že žalovaná je povinná vrátiť požičanú sumu 17.000 eur v celosti najneskôr do 30.11.2020. Zároveň sa v zmluve dohodli, že v prípade, ak sa žalovaná dostane do omeškania so zaplatením dlhu, zaväzuje sa uhradiť žalobcovi zákonný úrok z omeškania. Tiež sa dohodli, že v prípade, ak žalovaná nesplatí celú dlžnú čiastku v lehote splatnosti, zaplatí dohodnutý úrok v sume 500 eur za každý aj začatý mesiac počnúc dňom 1.12.2022. Dňa 22.2.2023 žalobca prostredníctvom svojej právnej zástupkyne zaslal žalovanej predžalobnú výzvu na zaplatenie dlžnej čiastky. Obálku si žalovaná prevzala dňa 24.2.2023. Žalovaná na túto výzvu nereagovala a ku dňu podania žaloby neuhradila ani časť dlžnej sumy a ani dohodnutý úrok.

4. Žalovaná s podanou žalobou nesúhlasila. Uviedla, že si nikdy od žalobcu žiadne finančné prostriedky nepožičala. So žalobcom uzatvorila zmluvu o pôžičke dňa 15.11.2022, predmetom ktorej mala byť peňažná pôžička vo výške 17.000 eur. Žalovaná však predmetnú sumu od žalobcu nikdy neobdržala a nikdy s ňou reálne nedisponovala. Skutočným dôvodom uzatvorenia predmetnej zmluvy bolo vytvoriť určitú záruku za nájom priestorov, ktoré boli sprístupnené podnikateľskému subjektu - I. J. - CONY v prípade, ak by predmetný podnikateľský subjekt nebol schopný uhrádzať dohodnutý nájom. K uvedenej situácii však nikdy nedošlo, keďže uvedený podnikateľský subjekt svoj nájom riadne platí. Žalovaná považovala konanie žalobcu za neprípustné, pôžička nebola nikdy reálne poskytnutá, pričom žalovaná zastávala názor, že ide o zneužitie práva zo strany žalobcu.

5. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania zistil, že žalobca a žalovaná uzatvorili ako fyzické osoby dňa 16.11.2022 zmluvu o pôžičke, na základe ktorej sa žalobca ako veriteľ zaviazal poskytnúť žalovanej, t.j. dlžníčke bezúročnú peňažnú pôžičku vo výške 17.000 eur a žalovaná sa zaviazala poskytnutú pôžičku vrátiť najneskôr do 30.11.2022 v hotovosti v mieste bydliska veriteľa alebo na účet veriteľa s tým, že v prípade nesplatenia celej dlžnej splátky v lehote splatnosti veriteľovi vznikne nárok na dohodnutý úrok vo výške 500 eur za každý aj začatý mesiac počnúc dňom 1.12.2022. V článku 2 predmetnej zmluvy sa uvádza, že „veriteľ odovzdal dlžníkovi poskytnutú pôžičku v hotovosti pri uzavretí zmluvy. O odovzdaní pôžičky veriteľ nevyhotovuje osobitný doklad. Dlžník svojim podpisom potvrdzuje prevzatie sumy uvedenej v Článku 1 tejto zmluvy“. Podpis žalovanej na predmetnej zmluve je úradne osvedčený notárom. Žalobca tvrdí, že žalovaná poskytnutú pôžičku nevrátila, a to ani po zaslaní predžalobnej výzvy, čím sa dostala do omeškania.

6. Medzi stranami sporu nebolo sporné uzatvorenie zmluvy o pôžičke. Medzi stranami sporu bolo sporné, či došlo k reálnemu poskytnutiu plnenia žalobcom na základe predmetnej zmluvy o pôžičke.

7. Podľa § 657 OZ zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že pre uzavretie dohody o pôžičke sa nevyžaduje písomná forma, takže táto zmluva môže byť uzavretá i ústne alebo konkludentným spôsobom. Podstatnou náležitosťou obsahu takejto dohody je okrem označenia zmluvných strán, predovšetkým určenie predmetu pôžičky; z obsahu zmluvy musí vyplynúť i povinnosť dlžníka vrátiť veci rovnakého druhu (peňaží). Keďže táto zmluva je reálnou zmluvou (kontraktom), k jej uzavretiu zákon vyžaduje i skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/293/2008). Dokiaľ k odovzdaniu predmetu pôžičky (peňaží) nedôjde, medzi zmluvnými stranami právny vzťah z pôžičky nevznikne (obdobne rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/55/1998, 3Cdo/325/2009).

8. V spore o vrátenie požičanej peňažnej čiastky má žalobca bremeno tvrdenia, že so žalovaným dlžníkom uzavrel zmluvu o pôžičke, že mu poskytol finančné prostriedky a že žalovaný dlh riadne a včas nezaplatil. Ak sú tieto skutočnosti preukázané, veriteľ uniesol dôkazné bremeno. Dôkazné bremeno ohľadne existencie právnej skutočnosti, ktorá mala za následok zánik dlhu, zaťažuje dlžníka. Nároky veriteľa zakladajúce sa na jasne prejavenej vôli zmluvných strán v písomnej zmluve o pôžičke, vrátane prehlásenia dlžníka o prevzatí predmetu pôžičky, by mali požívať právnu ochranu. Najmä pri pôžičke vecí a peňaží odovzdávaných v hotovosti je písomné potvrdenie dlžníka najčastejším a najjednoduchším dôkazom, ktorý si starostlivé zmluvné strany môžu zadovážiť (porov. Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník II., 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2015, 2281 s.), rovnaký názor zaujal Najvyšší súd ČR v rozhodnutí pod sp. zn. 33 Cdo 2547/2011, podobne nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 2061/08, že zmluva o pôžičke je reálnou zmluvou (kontraktom), k jej uzavretiu zákon vyžaduje i skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi, pričom dôkazné bremeno o tom je na žalobcovi. Zmluva o pôžičke má charakter reálnej (nielen konsenzuálnej) zmluvy. To znamená, že k vzniku právneho vzťahu k pôžičke je potrebné odovzdanie veci dlžníkovi. Ak sa tak nestane, medzi zmluvnými stranami právny vzťah z pôžičky nevznikne (porovnaj napríklad rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/325/2009), a to aj keby všetky náležitosti tohto právneho úkonu (vrátane náležitostí vôle) boli dané (porovnaj aj rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/73/2021 zo dňa 21.12.2021).

9. Ak zmluva o pôžičke obsahuje vyhlásenie dlžníka, že prevzatie pôžičky od veriteľa potvrdzuje svojím podpisom na zmluve (že ide o podpis žalovaného v konaní preukázané bolo), odporuje pravidlám logického myslenia uveriť bez ďalšieho obrane dlžníka, že predmet pôžičky od veriteľa neprevzal,

resp. vyvodzovať, že zmluva o pôžičke opatrená podpismi účastníkov nie je dostatočným dôkazom. Účastníkom občianskoprávných zmluvných vzťahov by malo byť naopak umožnené spoľahnúť sa na to, že celkom zrejmy obsah ich zmluvných dohôd nemožno vyvrátiť na základe jeho jednoduchého popretia zo strany účastníka, ktorý nechce niesť následky porušenia povinnosti zo zmluvného vzťahu (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/165/2018 zo dňa 27.5.2020 a rozsudok Najvyššieho súd SR sp. zn. 7Cdo/276/2020 zo dňa 24.8.2022).

10. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie potom za preukázané, že žalobca a žalovaná uzatvorili dňa 16.11.2022 zmluvu o pôžičke ako fyzické osoby. Podľa tvrdení žalobcu žalovaná ho požiadala o poskytnutie pôžičky vzhľadom na to, že mala dlhy. Naproti tomu žalovaná tvrdila, že práve žalobca bol ten, kto navrhol riešenie dlhov uzatvorením zmluvy o pôžičke z dôvodu záruky za nájom. Čo sa týka širších súvislostí a okolností uzatvorenia predmetnej zmluvy, súd prvej inštancie zo zhodných tvrdení strán považoval za nesporné, že žalobca je konateľom spoločnosti NOVIMPEX spol. s.r.o. Uvedená spoločnosť prenajala priestory pre stolársku dielňu v Nových Zámkoch podnikateľskému subjektu I. J. - CONY. Žalovaná je matka pani I. J. a súčasne zamestnankyňa obchodnej spoločnosti Style Gallery s.r.o., ktorej jediným spoločníkom a konateľom je dcéra žalovanej, t.j. pani I. J.. V dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 sa uvedený podnikateľský subjekt dostal do finančných problémov, pričom mu vznikol dlh na nájomnom voči spoločnosti NOVIMPEX spol. s.r.o.. Súd prvej inštancie však (napriek uvedeným širším súvislostiam, ktoré s prejednávanou vecou súvisia iba okrajovo) zdôraznil, že predmetná zmluva o pôžičke bola uzatvorená medzi fyzickými osobami, t.j. medzi žalobcom, ktorý nevystupoval ako konateľ spoločnosti NOVIMPEX spol. s.r.o., a nekonal v jej mene, a žalovanou, ktorá navyše nebola v žiadnom záväzkovom vzťahu s obchodnou spoločnosťou NOVIMPEX spol. s.r.o., a za finančné záväzky podnikateľského subjektu I. J. - CONY (a obchodnej spoločnosti Style Gallery s.r.o.) nezodpovedala (resp. nepreukázala opak). K uzatvoreniu zmluvy o pôžičke navyše došlo v písomnej forme, z ktorej jednoznačne vyplýva záväzok žalobcu poskytnúť peňažnú pôžičku vo výške 17.000 eur a záväzok žalovanej túto pôžičku vrátiť najneskôr dňa 30.11.2022. V článku 2 predmetnej zmluvy je ďalej jednoznačne uvedené, že veriteľ, t.j. žalobca odovzdal žalovanej poskytnutú pôžičku v hotovosti pri uzavretí zmluvy, pričom osobitný doklad o odovzdaní pôžičky veriteľ nevyhotovuje. Žalovaná svojim podpisom, ktorého pravosť bola navyše dňa 16.11.2022 osvedčená notárom, potvrdila prevzatie sumy vo výške 17.000 eur. Vzhľadom na to, že žalobcom predložená zmluva o pôžičke má všetky podstatné obsahové náležitosti vyplývajúce z ustanovenia § 657 OZ a navyše potvrdzuje odovzdanie pôžičky vo výške 17.000 eur, súd prvej inštancie nemal dôvod neuveriť žalobcovi, že k poskytnutiu pôžičky v uvedenej výške aj skutočne došlo. Z tohto stavu nebol potrebný svedok či ďalší osobitný doklad preukazujúci odovzdanie pôžičky žalobcom a jej prevzatie žalovanou, pričom s prihliadnutím na to, že nešiel o obchodnoprávny vzťah, nebol potrebný napr. účtovný či iný doklad.

11. Čo sa týka tvrdení žalovanej, že nebol jej známy obsah zmluvy a nevedela čo podpisuje, tie súd prvej inštancie považoval v kontexte všetkých zistených skutočností (najmä jej vzdelanie a pracovné zaradenie) za účelové. Žalovaná pred súdom uviedla, že je zamestnaná ako administratívna pracovníčka a zabezpečuje fakturáciu a ďalšie bežné administratívne úkony obchodnej spoločnosti Style Gallery, s.r.o., pričom absolvovala rôzne rekvalifikačné kurzy potrebné k riadnemu výkonu jej práce, preto sa ako nepravdepodobné javí tvrdenie, že nevedela, čo podpisuje. Ide o jednoduchú zmluvu s jednoduchou terminológiou, v ktorej v bode 6.5 účastníci prehlásili, že si zmluvu prečítali, jej obsahu porozumeli a na znak súhlasu ju podpísali ako prejav ich slobodnej, vážnej a určitej vôle.

12. Žalovaná tvrdenie, že žalobca v skutočnosti pôžičku neposkytol a ona zmluvu podpísala iba z dôvodu záruky za nájom, nepreukázala a hodnoverne nevysvetlila akou zárukou mala byť zmluva o krátkodobej pôžičke uzatvorená medzi fyzickými osobami pre obchodnú spoločnosť NOVIMPEX spol. s.r.o., a prečo práve ona ako zamestnankyňa obchodnej spoločnosti Style Gallery s.r.o. mala dohliadať na postupné splácanie dlžného nájomného. Tvrdenia žalovanej v tomto smere neboli spôsobilé vyvrátiť tvrdenia žalobcu.

13. V súvislosti s argumentáciou žalovanej, že pôžička vo výške 17.000 eur v hotovosti ani nemohla byť poskytnutá, keďže takýmto konaním by došlo k spáchaniu trestného činu, súd prvej inštancie poukázal na § 5 zákona č. 394/2012 Z. z. o obmedzení platieb v hotovosti účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy, ktorý zakotvuje, že ak došlo k porušeniu zákazu podľa § 4 (t.j. platby v hotovosti nad 5.000 eur, resp. nad 15.000 eur medzi fyzickými osobami), nie je tým dotknutá platnosť právnych úkonov, na základe ktorých sa vykonala platba v hotovosti. Z uvedeného potom vyplýva, že pokiaľ žalobca v hotovosti

poskytol pôžičku v sume 17.000 eur, táto skutočnosť nespôsobilá neplatnosť právneho úkonu, pričom porušenie citovaného zákona o obmedzení platieb v hotovosti zaťažuje obe zmluvné strany. Žalovaná svojim vlastnoručným podpisom potvrdila prevzatie sumy 17.000 eur v hotovosti. Navyše je potrebné poznamenať, že v zmysle bodu 4.3 zmluvy o pôžičke žalovaná mala možnosť pôžičku vrátiť nielen v hotovosti, ale aj na účet žalobcu.

14. Vychádzajúc z uvedených skutočností mal súd prvej inštancie za to, že žalobca uniesol bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno, že so žalovanou uzavrel zmluvu o pôžičke, že jej poskytol finančné prostriedky vo výške 17.000 eur a že žalovaná dlh riadne a včas pôžičku najneskôr v lehote splatnosti nevrátila (ktorú skutočnosť o nevrátení pôžičky ani samotná žalovaná nerozporovala). Naproti tomu žalovaná dôkazné bremeno ohľadne existencie právnej skutočnosti, ktorá mala za následok zánik dlhu, neuniesla. Súd prvej inštancie preto žalobe vyhovel a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 17.000 eur. Keďže sa žalovaná dostala do omeškania s plnením peňažného dlhu, žalobcovi vznikol nárok aj na zákonné úroky z omeškania. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej istiny od 1.12.2022, t.j. odo dňa nasledujúceho po dni lehoty splatnosti pôžičky. Súd prvej inštancie zároveň podľa § 232 ods. 3 CSP rozhodol o povinnosti žalovanej zaplatiť priznanú dlžnú sumu v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku, keďže žalovaná neuviedla žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali určenie dlhšej lehoty, resp. povolenie splátok.

15. Žalovaná na pojednávaní navrhla doplniť dokazovanie výsluchom žalobcu a svedkov (dcéry žalovanej pani I. J. a brata žalovanej pána K. E.). Súd prvej inštancie návrhu žalovanej nevyhovel a jej návrh na doplnenie dokazovania zamietol. Poukázal na to, že strana sporu má procesnú povinnosť predložiť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Procesný úkon nie je vykonaný včas, ak ho strana sporu mohla vykonať skôr, ak by konala starostlivo. Prostriedky procesnej obrany, ktoré sú obsahom vyjadrenia žalovaného k žalobe sú predložené včas, ak sú predložené v lehotách podľa § 167 CSP. Ak neexistujú osobitné dôvody, v zásade platí, že predloženie skutkových tvrdení alebo dôkazných návrhov až na pojednávaní nie je včasné (porovnaj Veľký komentár k Civilnému sporovému poriadok, Števček - Ficová - Baricová - Mesiarkinová - Bajánková - Tomašovič a kol., str. 578). Žalovaná bola súdom poučená o zásade koncentrácie konania, t.j. o potrebe predložiť návrhy na vykonanie dokazovania v lehotách podľa § 167 CSP, žalovaná však návrhy na doplnenie dokazovania predniesla až na pojednávaní. Vyhovenie jej návrhu by znamenalo odročenie pojednávania, keďže žalovaná prítomnosť ňou navrhnutých svedkov nezabezpečila a súd k ich výsluchu nemohol pristúpiť na nariadenom pojednávaní dňa 17.1.2024. Takýto postup by bol v rozpore so zásadou rýchlosti a hospodárnosti konania. Pokiaľ žalovaná argumentovala tým, že až po predbežnom právnom posúdení súdu zistila potrebu predložiť dôkazy, súd prvej inštancie sa s touto jej argumentáciou nemohol stotožniť, keďže mala reagovať na skutkové tvrdenia žalobcu a nie na predbežné právne posúdenie súdu. Dôvodom, pre ktorý súd nevyhovel návrhu žalovanej na doplnenie dokazovania bola aj skutočnosť, že by sa týmito výsluchmi žalobcu a navrhnutých svedkov dosiahol procesný stav, kedy by stálo proti sebe bližšie tvrdenie žalobcu a tvrdenie žalovanej, pričom k odstráneniu spornosti by nedošlo. Výsluch navrhnutých svedkov (dcéry a brata žalovanej), ktorých dôveryhodnosť by bola prirodzene oslabená (ide o blízke osoby žalovanej, dcéra žalovanej je v záväzkovom vzťahu so spoločnosťou, ktorej konateľom je žalobca a brat žalovanej taktiež vykonáva pracovnú činnosť v spoločnosti dcéry žalovanej), by len sám osebe nemohol rovnováhu v týchto názoroch prevážiť na stranu žalovanej, keďže tvrdenie žalovanej v danej otázke žiadne iné skutkové zistenia vo veci nepotvrdzujú.

16. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP a žalobcovi ako strane, ktorá mala v konaní plný úspech, priznal nárok na plnú náhradu trov konania voči žalovanej s tým, že o výške priznaných trov rozhodne súd v lehote 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, samostatným uznesením.

17. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie žalovaná s návrhom, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alt. ho zmenil a žalobu zamietol. Odvolanie odôvodnila právne § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP (súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Žalovaná označila odôvodnenie

rozsudku za nedostatočné, keď podľa jej názoru sa súd prvej inštancie nedostatočne vysporiadal s viacerými zásadnými a podstatnými argumentmi vznesenými žalovanou, prípadne sa s tými argumentmi nevysporiadal vôbec. Žalovaná uviedla, že si nikdy od žalobcu žiadne finančné prostriedky nepožičala. Žalovaná uzatvorila so žalobcom zmluvu o pôžičke dňa 15.11.2022, predmetom ktorej mala byť peňažná pôžička vo výške 17.000 eur. Žalovaná však predmetnú sumu od žalobcu nikdy neobdržala a nikdy s ňou reálne nedisponovala. Skutočným dôvodom uzatvorenia predmetnej zmluvy bolo vytvoriť určitú záruku za nájom priestorov, ktoré boli sprístupnené podnikateľskému subjektu - I. J. - CONY v prípade, ak by predmetný podnikateľský subjekt nebol schopný uhrádzať dohodnutý nájom. K uvedenej situácii však nikdy nedošlo, keďže uvedený podnikateľský subjekt svoj nájom riadne platí. Žalovaná považuje konanie žalobcu za neprípustné, pôžička nebola nikdy reálne poskytnutá, pričom žalovaná má za to, že ide o zjavné zneužitie práva zo strany žalobcu. Žalobca počas celého konania nepredložil v tejto veci akékoľvek dostatočné argumenty či dôkazy preukazujúce odovzdanie týchto peňazí v hotovosti. V tomto prípade ide o spor medzi dvomi fyzickými osobami, pričom však žalobca uviedol nesúvisiace informácie o spoločnosti NOVIMPEX spol. s r.o., o fyzickej osobe I. J. a o podnikateľskom subjekte I. J. - CONY. Tvrdenia žalobcu týkajúce sa pani I. J. a spoločnosti NOVIMPEX spol. s r.o. s meritom tejto veci nesúvisia a súd ich nemal brať do úvahy. Napriek tomu, že žalobca zdôraznil, že je konateľ obchodnej spoločnosti a ako taký rieši rôzne obchodné záležitosti a má množstvo peňazí na bankovom účte aj v hotovosti, nevysvetlil prečo by sa dopustil trestného činu, keďže odovzdávanie peňazí v hotovosti nad sumu 15.000 eur je trestné a v rozpore s predpismi proti praniu špinavých peňazí a proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti. Rovnako požadovať od žalovanej, aby sumu vrátila v hotovosti a tiež sa dopustila trestného konania je v rozpore so zákonom aj s dobrými mravmi. Žalovaná považuje za nepravdepodobné a nepochopiteľné prečo by okrem samotnej zmluvy žalobca netrval na akomkoľvek inom dôkaze preukazujúcom odovzdanie peňazí, ako je napr. svedok, príjmový pokladničný doklad alebo akýkoľvek iný dokument. Žalovaná si zmluvu riadne neprečítala a nebola si vedomá, aké ustanovenia sú v nej uvedené a ani toho, že podľa tejto zmluvy má dlžiť žalobcovi sumu 17.000 eur. Súd prvej inštancie sa bez akéhokoľvek ďalšieho dôkazu priklonil k názoru, že žalobca jej peniaze v hotovosti naozaj odovzdal, a to iba na základe skutočnosti, že v zmluve o pôžičke je uvedené tvrdenie, že jej žalobca peniaze v hotovosti odovzdal. Toto tvrdenie sa nezakladá na pravde, keďže žalovaná od žalobcu žiadne peniaze neprevzala. Žalovaná navrhla aby odvolací súd, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alt. ho zmenil a žalobu zamietol.

18. Žalobca navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Podľa žalobcu z obsahu celého odôvodnenia odvolania nie je zrejmé, ktoré procesné práva žalovanej mali byť porušené. Celé odôvodnenie odvolania je opakovaným tvrdením, že žalovaná peniaze neprevzala, že si zmluvu riadne neprečítala. Ide o účelové bránenie sa žalovanej splneniu svojho záväzku žalobcovi. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP je potrebné vykladať eurokonformne s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá predpokladá, že v tomto prípade ide o porušenie procesných práv a nie hmotnoprávných nárokov strán. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Takýto postup musí byť súdom zaistený vo vzťahu k oboj stranám súdneho sporu, pričom v danej veci súd tento postup dodržal.

19. Žalovaná tiež formálne namietala nesprávne právne posúdenie veci, no neuviedla, ktorý právny predpis mal súd nesprávne aplikovať. Nesprávne právne posúdenie veci nie je možné vyvodiť z rozsudku súdu, z jeho odôvodnenia a ani z posúdenia dôkazov založených v súdnom spise. Súd prvej inštancie presne a jednoznačne uviedol v odôvodnení rozsudku čo mal vykonaným dokazovaním preukázané a prečo tvrdenie žalovanej, že neprevzala sumu 17.000 eur považoval za nepreukázané a účelové. V konaní bolo preukázané, a to písomne uzatvorenou Zmluvou o pôžičke, že žalovaná prevzala 17.000 eur, keď v poslednej vete článku 2 j uvedené, že „Dlžník svojim podpisom potvrdzuje prevzatie sumy uvedenej v Článku 1 tejto zmluvy“. V Článku 1 je hrubo uvedená suma pôžičky 17.000 eur. Žalovaná si na zmluve osvedčila podpis, čo síce nebolo potrebné, ale vzhľadom na závažnosť to žalobca požadoval. Zmluva o pôžičke je formulovaná jednoznačne, zrozumiteľne a je pochopiteľná pre bežne vzdelaného človeka. Bolo preukázané výpoveďou samotnej žalovanej, že žalovaná absolvovala SOU obchodné bez maturity, absolvovala rôzne rekvalifikačné kurzy a vo firme vykonáva administratívnu prácu ako fakturácia a ďalšie bežné administratívne práce. Žalovanej tvrdenie, že si zmluvu neprečítala

a ani nevedela, že má dlžiť 17.000 eur sú zjavne nepravdivé. Pri zmluve o pôžičke, ako neformálnej, ale reálnej zmluve sa bezpodmienečne vyžaduje odovzdanie predmetu pôžičky (peňazí) veriteľom dlžníkovi, a to buď bezhotovostným spôsobom na účet dlžníka alebo odovzdaním krátkou cestou. Bolo preukázané písomne uzatvorenou zmluvou, že žalovaná ako dlžníčka od žalobcu ako veriteľa sumu pôžičky prevzala. Poukazovanie na trestné konanie pri poskytnutí pôžičky v hotovosti je podľa žalobcu pokusom zaviesť súd. Kým v Zmluve o pôžičke je pri označení veriteľa, teda žalobcu, uvedené aj jeho číslo účtu, zatiaľ u dlžníka, teda žalovanej, číslo účtu uvedené nie je. Aj toto potvrdzuje, že žalovaná požadovala peniaze v hotovosti. Žalovaná mohla pôžičku vrátiť v hotovosti, ale aj na účet žalobcu uvedený v Zmluve o pôžičke. Žalobca má za to, že hodnotenie dôkazov prvoinštančného súdu je v súlade s obsahom spisu, aj so zásadou formálnej logiky.

20. Žalovaná v podaní zo dňa 1.5.2024 zotrvala na podanom odvolaní. Uviedla, že zmluvu o pôžičke so žalobcom podpísala iba ako ručenie za to, že subjekt I. J. - CONY uhradí predmetné platby. Žalobca žalovanej nikdy neodovzdal akékoľvek peniaze. O niečom takom ani nepredložil žiadny dôkaz a podľa názoru žalovanej mal byť jeho žalobný návrh v celom rozsahu zamietnutý.

21. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

22. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 30.6.2023 domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu sumu 17.000 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 17.000 eur od 1.12.2022 do zaplatenia z titulu pôžičky poskytnutej žalovanej, ktorá mu požičanú sumu nevrátila. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie vo výroku I., ktorým súd prvej inštancie žalobe vyhovel v plnom rozsahu, a tiež v závislom výroku II. o náhrade trov konania.

23. Podľa § 380 ods. 1 CSP, odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

24. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (ods. 1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (ods. 2).

25. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok a predchádzajúci procesný postup súdu prvej inštancie z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov a v rozsahu námietok odvolateľky uvedených v odvolaní a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je opodstatnené a preskúmaný rozsudok je vecne správny. Odvolací súd v celom rozsahu preberá skutkový stav zistený súdom prvej inštancie, ktorý dospel k správnym skutkovým zisteniam pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre meritórne rozhodnutie, pričom sa vysporiadal s podstatnými argumentmi oboch strán sporu a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvoinštančného súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne zákonné ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd odkazuje na písomné vyhotovenie napadnutého rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť.

26. V zmysle čl. 8 základných princípov CSP strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu. Sporové strany tak majú v súdnom konaní povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Strana, ktorá neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového

stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov (porovnaj ust. § 132 ods. 1, § 149, § 150 ods. 1, § 185 ods. 1 a 2, § 191 ods. 1 a § 215 ods. 1 CSP). Rovnaké následky postihujú i tú stranu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení strany. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania, pokiaľ je určený výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany nie je preukázané v tom zmysle, že nenavrhla dôkazy na preukázanie jeho pravdivosti alebo že súd ho nepovažuje za pravdivé ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu (§ 185 ods. 2 a 3 CSP), je pre stranu sporu nepriaznivé rozhodnutie. Otázkou splnenia povinnosti tvrdenia a povinnosti označiť na preukázanie tvrdení dôkazy musí súd vždy riešiť so zreteľom na individuálne okolnosti prejednávanej veci. Súd pritom nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a ani nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy.

27. Hodnotenie dôkazov v zmysle § 191 ods. 1 CSP je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právny predpis obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

28. Podľa § 657 OZ, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu. Keďže zmluva o pôžičke je reálnou zmluvou, k jej uzavretiu zákon vyžaduje i skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi. V spore o vrátenie požičanej peňažnej čiastky má žalobca bremeno tvrdenia, že so žalovaným dlžníkom uzavrel zmluvu o pôžičke, že mu poskytol finančné prostriedky a že žalovaný dlh riadne a včas nezaplatil. Ak sú tieto skutočnosti preukázané, veriteľ uniesol dôkazné bremeno. Dôkazné bremeno ohľadne existencie právnej skutočnosti, ktorá mala za následok zánik dlhu, zaťažuje potom dlžníka.

29. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca si žalovaný nárok voči žalovanej uplatňuje z titulu pôžičky v zmysle súdom prvej inštancie aplikovaného ust. § 657 OZ. Vychádzajúc z hypotézy tejto právnej normy žalobu odôvodňoval tým, že medzi ním a žalovanou bola uzavretá písomná zmluva o pôžičke, na základe ktorej žalovanej reálne poskytol žalovanú sumu, a tiež, že žalovaná mu peniaze nevrátila.

30. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania k záveru, že žalobca uniesol dôkazné bremeno a preukázal uzavretie zmluvy o pôžičke i odovzdanie predmetu pôžičky, s ktorým záverom sa stotožňuje aj odvolací súd vychádzajúc z písomného vyhlásenia žalovanej v zmluve o pôžičke za situácie, keď obrana žalovanej nebola dostatočná v tom smere, že by preukázala opak. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na závery vyslovené v rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/165/2018 zo dňa 27.5.2020 (v ktorom sa krajský súd vyjadril aj k odlišnej praxi súdov vo vzťahu k posudzovaniu písomných vyhlásení dlžníkov o existencii pôžičky) ako i v rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/276/2020 zo dňa 24.8.2022, z ktorých vychádzal aj súd prvej inštancie. Odvolací súd v zhode so závermi vyslovenými v označených rozhodnutiach dospel k záveru, že nároky veriteľa (žalobcu v prejednávanej veci) zakladajúce sa na jasne prejavenej vôli zmluvných strán v písomnej zmluve o pôžičke s prehlásením dlžníčky o prevzatí predmetu pôžičky by mali požívať právnu ochranu, keďže pri neformálnej pôžičke peňazí odovzdávaných v hotovosti je písomné potvrdenie dlžníka najčastejším a najjednoduchším dôkazom, ktorý si starostlivé zmluvné strany môžu zadovážiť.

31. Uzavretie zmluvy o pôžičke a odovzdanie peňazí môže veriteľ preukázať písomnou zmluvou o pôžičke alebo dlžobným úpisom, ktorým sa dlžník zaviazal na majetkové plnenie druhovo určených vecí, spravidla peňazí. Ak veriteľ nemá takúto písomnosť k dispozícii alebo ak je písomný doklad neúplný (chýbajú mu podstatné náležitosti), musí poskytnutie pôžičky preukázať inými dôkaznými prostriedkami (napr. svedkami). Ak sú však tieto skutočnosti preukázané, potom veriteľ uniesol dôkazné bremeno. Prípadné vyhovie žalobe (uloženie povinnosti dlžníkovi) bude teda závisieť od výsledku vykonaného dokazovania. Na druhej strane, i v prípade existencie listín preukazujúcich poskytnutie pôžičky môže dlžník v spore namietat neexistenciu dlhu alebo jej výšku (čo v prejednávanej veci žalovaná aj urobila), no dôkazné bremeno v takom prípade zaťažuje jeho.

32. Správny bol preto záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého ak priamo v zmluve o pôžičke žalovaná (dlžník) potvrdila prevzatie pôžičky od žalobcu (veriteľa) svojím podpisom (že ide o podpis žalovanej v konaní preukázané bolo), odporuje pravidlám logického myslenia uveriť bez ďalšieho obrane žalovanej, že predmet pôžičky od veriteľa neprevzala, resp. vyvodzovať, že predmetné vyhlásenie žalovanej nie je dostatočným dôkazom. Účastníkom občianskoprávných zmluvných vzťahov by malo byť naopak umožnené spoľahnúť sa na to, že celkom zrejmy obsah ich zmluvných dohôd nemožno vyvrátiť na základe jeho jednoduchého popretia zo strany účastníka, ktorý nechce niesť následky porušenia povinnosti zo zmluvného vzťahu (porov. rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 21.06.2012 sp. zn. 33Cdo/2547/2011, na ktorý poukázal aj súd prvej inštancie v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku). Ak potom žalovaná účinným spôsobom nepoprela v Zmluve o pôžičke uvedené a ňou podpísané skutočnosti vo vzťahu k existencii pôžičky medzi ňou a žalobcom, závery súdu prvej inštancie zodpovedali zistenému skutkovému stavu a boli teda aj vecne správne. Súd prvej inštancie zároveň správne aplikoval sudcovskú koncentráciu konania (v odvolaní použitie sudcovskej koncentrácie žalovaná nespochybnila) a vec správne právne posúdil a dostatočne zistil skutkový stav, pričom svoje závery zodpovedajúcim spôsobom odôvodnil.

33. Vo vzťahu k argumentácii žalovanej, že si zmluvu riadne neprečítala a nebola si vedomá jej obsahu, a snahe vyvodzovať z toho pre seba priaznivé dôsledky poukazuje odvolací súd na zásadu „právo patrí bdelym, pozorným, ostražitým, bedlivým“ (vigilantibus iura scripta sunt), ktorá vyžaduje, aby každý zachoval aspoň minimálnu mieru opatrnosti, ku ktorej určite patrí aj znalosť obsahu dokumentu šifrovaného vlastnou rukou. Pokiaľ takto žalovaná nekonala a neprečítala si dokument, ktorý podpísala, musí znášať dôsledky svojho konania a túto okolnosť nemožno pričítať na ťarchu žalobcu (porovnaj s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/429/2014).

34. Podľa ustálenej judikatúry (napr. uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 115/03, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/145/2011) súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvoinštančného ako i odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, stanoviská procesných strán k prejednáwanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad, z ktorých vyvodil právne závery, ktoré primerane vysvetlil. V posudzovanej veci odôvodnenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie nemožno považovať za svojvoľné, či zjavne neodôvodnené, keďže zrozumiteľne poskytuje odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Do práva na spravodlivý proces nepatrí súčasne právo strany konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s požiadavkami strany konania a jej právnymi názormi (viď rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 252/04 a sp. zn. I. ÚS 50/04). Odvolací súd zároveň nezistil existenciu ďalšieho odvolacieho dôvodu v odvolaní žalovanej, ktorý by mal pre danú vec podstatný význam.

35. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie (vo výroku I. a v súlade s § 380 CSP i vo výroku II. o náhrade trov konania) podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

36. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

37. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

38. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

39. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP. Žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania vzhľadom na to, že bol v odvolacom konaní úspešný a neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa,

ktoré by odôvodňovali výnimočne mu náhradu trov konania nepriznať (§ 257 CSP). O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

40. Senát odvolacieho súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).